

VKG dag

Verslag VKG dag

De bijeenkomst van de Vereniging Kunststof Gevelementenindustrie stond dit jaar in het teken van hergebruik. Drie sprekers namen elk een mogelijkheid op dit gebied onder de loep. Directeur Albert Zegelaar van de VKG sprak over Recycle, Adriaan Beukers van de TU Delft over Reduce en Césare Peeren van 2012 Architecten over Re-use. Aan het eind van de dag werden de VKG-prijzen 2011 uitgereikt.

In het Engelse taalgebied spreken ze als het over hergebruik gaat, vaak over 're-use, reduce, recycle'. Van deze termen is laatstgenoemde de bekendste. Hierbij worden gebruikte producten en materialen teruggehaald en omgevormd tot nieuwe producten. Er zijn echter ook andere, wellicht efficiëntere methoden van hergebruik. Zo is 2012 architecten bekend door zijn Superuse-projecten. Hierin krijgt afval in zijn bestaande vorm een nieuw leven, een extreme vorm van 're-use'. Een andere insteek is om minder materiaal te gebruiken om hetzelfde te maken: 'Reduce'.

Het moeilijkste aan recyclen, is volgens Albert Zeggelaar de logistiek. Je kunt iets wel recycleerbaar maken, maar hoe weet de eigenaar waar hij met het te recyclen product naartoe moet? De Vereniging Kunststof Gevelementen industrie (VKG) heeft een logistiek systeem in het leven geroepen waardoor een groot deel van de kunststofkozijnen eenvoudig kan worden teruggebracht.

Adriaan Beukers

Albert Zegelaar

Daardoor heeft de vereniging in 2010 al 2100 ton PVC teruggehaald uit de markt. Dat zal volgens Zegelaar steeds meer worden, want er zullen steeds meer gebouwen met kunststofkozijnen worden gerenoveerd.

De opgehaalde kunststofkozijnen kunnen in de visie van VKG na aflevering bij een recycleerbedrijf worden gegraneleerd. Ze worden dan omgevormd tot nieuwe kunststofkozijnen (dit kan tien keer zonder een al te groot kwaliteitsverlies, mits de gerecycleerde kunststof niet wordt vermengd met ander, laagwaardiger PVC) of tot kunststofpaaltjes. Dit is een 'downgrading' van het product en is alleen wenselijk als de kunststofkozijnen niet van ander PVC gescheiden kunnen worden. Voortbordurend op het logistieke systeem van de VKG stelde Césare Peeren van 2012 Architecten voor om op het terrein van het recycleerbedrijf een loods te plaatsen waar de kozijnen worden uit-gezocht. De beste exemplaren kunnen dan, in overeenstemming met de Superuse-strategie, rechtstreeks terug de markt op. Peeren stelde ook dat de overheid belasting zou moeten heffen op materiaal en niet langer op arbeid.

Reduce

Stap één is echter: bezuinigen (Reduce). Want het is natuurlijk altijd milieuvriendelijker om materiaal níet te gebruiken. En een heel goed materiaal om mee te reduceren, is volgens Beukers plastic. "Plastic is goedkoop, flexibel en het gaat lang mee. Je kunt er grote hoeveelheden lucht in opsluiten, waardoor het uitstekend isoleert. En het is recycleerbaar. De kunst is om te zoeken naar nieuwe optima, onder meer voor in de bouw. Composiet kun je bijvoorbeeld vervaardigen in een flexibele mal en vervolgens opblazen: wellicht een interessant idee voor een nieuw type gevel. En waarom wordt er nauwelijks gebruikgemaakt van koolstof- en aramidevezels? Koolstof is drie keer zo sterk als staal, wat betekent dat je met een derde van het materiaal toekunt om dezelfde constructie te maken."

Aardolie is net graan

In Beukers' ogen is het uiterst merkwaardig om aardolie te verbranden in auto's, vliegtuigen en elektriciteitscentrales. "Je verbrandt toch ook geen graan om het warm te krijgen? Daar is het veel te hoogwaardig voor; je kunt er beter een brood van bakken. Aardolie bestaat voor een belangrijk deel uit waterstof, zuurstof, koolstof en stikstof: de lichtste bouwstenen in de natuur. Daar kun je veel beter kunststof van maken."

Césare Peeren

Uitreiking VKG prijs FRANTZEN et al wint VKG Architectuurprijs 2011

Het ontwerp voor De Keyzer in Amsterdam van FRANTZEN et al architecten is bekroond met de VKG Architectuurprijs 2011. KAW ontving de VKG Renovatieprijs voor het Renovatiecomplex 40 in Amsterdam en LIAG architecten kreeg de publieksprijs voor het IJburg College.

De jury preeft De Keyzer vooral vanwege de vernieuwende manier waarop de gevels tot stand zijn gekomen (geheel geprefabriceerd, inclusief gevel-elementen en balkonhekjes) en de stedenbouwkundige inpassing. Het stadsblok met woningen en een voorzieningenplint behoudt het monumentale karakter van de straat doordat het is gebaseerd op de inmiddels gesloopte Dubbeltjespanden uit 1890 en door de kleur van de kozijnen: wit met Amsterdams grachtengroen. De jury vindt dat Tom Frantzen een goed gebouw heeft gemaakt, dat zich onderscheidt dankzij zijn tactiliteit, negges en materiaalgebruik. Frantzen was blij dat het mogelijk is om architectuurprijzen te winnen met een terughoudend ontwerp, dat duurzaam past in het stedelijk weefsel.

Renovatieprijs

In opdracht van Stadgenoot verbeterde KAW architecten en adviseurs vierhonderd Amsterdamse woningen zowel energietechnisch als esthetisch. In dit project, genaamd Renovatiecomplex 40, is geprobeerd het oude beeld te herstellen. De jury spreekt van bescheiden en sympathieke maatregelen, die woningen uit de jaren vijftig terugbrengen in oude stijl en klaarstomen voor de nieuwe tijd, door meer comfort te bieden aan haar bewoners. KAW pakte de opgave zorgvuldig aan, met een goede combinatie van nieuwe toevoegingen en herstel van de uitgangspunten. Architect/partner Reimar von Meding van KAW Rotterdam gaf echter wel aan dat hij liever had willen meedingen naar de architectuurprijs. "Wij vinden dat renovatie nu een architecturale opgave is."

Publieksprijs

Uit tien door de jury geselecteerde projecten kreeg het IJburg College, een ontwerp van LIAG architecten en bouwadviseurs, de meeste stemmen op de website van de VKG. En niet alleen het publiek is over het gebouw te spreken, ook de gebruiker

toonde zich zeer positief: "Het werkt! De kinderen zitten in het gebouw alsof ze er al jaren in hebben gezeten en het gebouw doet met ons onderwijs-concept wat wij hoopten dat het zou doen." Goede tweede is KAW architecten en adviseurs, voor hun renovatie van de Tuinwijk in Groningen. Derde werd De Keyzer in Amsterdam van FRANTZEN et al architecten.

Prijs

De VKG Architectuurprijs is een initiatief van de Vereniging Kunststof Gevelementenindustrie in samenwerking met de Architect. De prijs wordt elk jaar toegekend aan bouwprojecten waar kunststofgevelementen als kozijnen, ramen en deuren een belangrijk onderdeel uitmaken van het ontwerp.

Jury

De jury bestond dit jaar uit Marlies Rohmer van Architectenbureau Marlies Rohmer, Ronald Schleurholts van cepezed, Peer Glandorff van Fact Architects, Albert Zegelaar van de VKG en Harm Tilman, hoofdredacteur van de Architect.

